

“VELLUM HORIZONTAL SKILLS”

Οικονομικός Εγγραμματισμός

Financial Literacy

SYLLABUS

Vellum Global Educational Services

Έκδοση 1

Πνευματικά Δικαιώματα

Το παρόν έγγραφο αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Vellum Global Educational Services και όλα τα δικαιώματα είναι κατοχυρωμένα και προστατευμένα από την Ελληνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή του σχετικού εγγράφου, είτε μέρους είτε όλου, χωρίς την έγγραφη έγκριση της Vellum Global Educational Services. Η διάθεσή του επιτρέπεται μόνο ως αυτούσιου και για ενημερωτικούς σκοπούς.

Αποκήρυξη Ευθυνών

Η Vellum Global Educational Services προετοιμάζοντας το παρόν σχήμα πιστοποίησης και διενεργώντας συστηματικούς ελέγχους ώστε να καλύπτει την εγκυρότητα του περιεχομένου του, καμία ευθύνη ωστόσο δεν φέρει για οποιαδήποτε ζημία προκύψει από την χρήση του παρόντος είτε κατά τμήμα είτε κατά όλο.

Το περιεχόμενο του παρόντος είναι δυνατόν να τροποποιηθεί ή καταργηθεί όποτε κριθεί απαραίτητο και χωρίς προηγούμενη ενημέρωση.

Εξεταστέα Ύλη

Η εξεταστέα ύλη ανακοινώνεται στο δικτυακό τόπο της Vellum Global Educational Services, **www.vellum.org.gr**, ο οποίος είναι και ο μόνος που αναγνωρίζεται από την εταιρεία ως σημείο ενημέρωσης των ενδιαφερομένων.

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ.....	5
2.1 Σκοπός	5
2.2 Δομή του Πιστοποιητικού	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΕΑΣ ΥΛΗΣ	7
3.1 Αντικείμενα αξιολόγησης και κριτήρια απόδοσης	7
3.2 Περιεχόμενα εξεταστέας ύλης	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ.....	10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Πιστοποίηση στο Αντικείμενο «Οικονομικός εγγραμματισμός»

Το παρόν πιστοποιητικό ασχολείται με τις γνώσεις σε βασικές και σύγχρονες πτυχές στον οικονομικό εγγραμματισμό, που χρειάζονται για την αποτελεσματική διαχείριση οικονομικών πόρων. Ιδιαίτερα, στην επίτευξη οικονομικής ανεξαρτησίας, ασφάλειας και αξιοπρέπειας σε κάθε στάδιο της ενήλικης ζωής, στην καλλιέργεια της οικονομικής ικανότητας (financial capability) και της θεσμικής εμπιστοσύνης, μετατρέποντας το άτομο από παθητικό καταναλωτή σε ενεργό και θωρακισμένο οικονομικό πολίτη. Μέσα από το πρίσμα της Συμπεριφορικής Οικονομικής και της Δημοσιονομικής Κοινωνιολογίας, στοχεύει στην αποδόμηση των γνωστικών μεροληψιών που οδηγούν σε ανορθολογικές αποφάσεις, στην ενίσχυση του φορολογικού ήθους (tax morale) ως συνειδητής αποδοχής του κοινωνικού συμβολαίου και στην εξοικείωση με σύγχρονα εργαλεία (FinTech, UCITS ETFs). Απευθύνεται σε εργαζόμενους και επαγγελματίες, που επιθυμούν να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους στη διαχείριση προσωπικών ή οικογενειακών οικονομικών. Σε ανέργους ή άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, για την ενίσχυση της οικονομικής τους ανθεκτικότητας και τη λήψη ορθών οικονομικών αποφάσεων. Σε νέους επιχειρηματίες ή υποψήφιους επιχειρηματίες, οι οποίοι χρειάζονται βασικές γνώσεις οικονομικής διαχείρισης, προϋπολογισμού και χρηματοδότησης.

Συγκεκριμένα η πιστοποίηση περιέχει τα εξής θεματικά αντικείμενα:

- Οικονομικός Προγραμματισμός και Διαχείριση Ταμειακών Ροών
- Τραπεζικά Προϊόντα και Διαχείριση Χρέους
- Επενδύσεις και Μακροπρόθεσμη Ανάλυση
- Φορολογική και Ψηφιακή Οικονομία

Η εξεταστέα ύλη και οι εξετάσεις διατίθενται στα Ελληνικά.

Οι εξετάσεις γίνονται δια ζώσης στα επίσημα Εξεταστικά Κέντρα του Φορέα, είτε εξ αποστάσεως μέσω της διαδικασίας Examiny (αναλυτικές πληροφορίες στον Κανονισμό Πιστοποίησης Προσώπων του Φορέα, αναρτητέο στο επίσημο site της Vellum).

Τα εξεταστικά κέντρα για να διεξάγουν εξετάσεις για το συγκεκριμένο σχήμα πιστοποίησης της Vellum, πρέπει να έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό και το λογισμικό που χρειάζεται για την αξιολόγηση των υποψηφίων.

Επίσημες προαπαιτήσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι για να κάνουν αίτηση για το πιστοποιητικό, είναι:

- ♦ Η ηλικία των 18 ετών και άνω ΚΑΙ
- ♦ Απόφοιτος/η Υποχρεωτικής εκπαίδευσης (ως ορίζεται από τη Νομοθεσία)

Είτε

- ♦ Συμμετοχή, σχετική με το αντικείμενο, σε σεμινάριο – εκπαιδευτικό πρόγραμμα κατ' ελάχιστο 50 ωρών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

2.1 Σκοπός

Σκοπός του πιστοποιητικού είναι να εξετάσει βασικές γνώσεις που σχετίζονται με τον οικονομικό εγγραμματισμό, την οργάνωση και αποτελεσματική λειτουργία των ταμειακών ροών, τις γνώσεις γύρω από τραπεζικά προϊόντα και με ποιον τρόπο μπορούμε να διαχειριστούμε το χρέος, όπως και γύρω από τις επενδύσεις, τον ανατοκισμό, τον πληθωρισμό, τις φορολογικές έννοιες, το digital banking & fintech και την ψηφιακή οικονομία.

2.2 Δομή του πιστοποιητικού

Ο Υποψήφιος για να αποκτήσει το Πιστοποιητικό εξετάζεται σε όλες τις ενότητες. Οι ενότητες που διατίθενται στο πιστοποιητικό, είναι οι παρακάτω:

Ενότητα εφαρμογής	Κατάσταση	Διάρκεια
1. Οικονομικός προγραμματισμός και διαχείριση ταμειακών ροών	Βασική Ενότητα	45 λεπτά θεωρητική εξέταση
2. Τραπεζικά προϊόντα κι διαχείριση χρέους	Βασική Ενότητα	
3. Επενδύσεις και μακροπρόθεσμη ανάλυση	Βασική Ενότητα	
4. Φορολογική και ψηφιακή οικονομία	Βασική Ενότητα	

Η **βάση ερωτήσεων (QDB)** αποτελείται από **120 κρυπτογραφημένες** με σύγχρονο αλγόριθμο (MD5) ερωτήσεις και πιθανές απαντήσεις (δολώματα).

Το εξεταστικό σύστημα της Vellum ακολουθεί την τυχαία λήψη 30 ερωτήσεων από το σύνολο των παραπάνω ενοτήτων εφαρμογής, διαδικτυακά, χωρίς την ενδιάμεση παρεμβολή τρίτου μέρους, και τις ανακατεύει. Από τις 30 αυτές ερωτήσεις, επιλέγει ισόποσα Εύκολες, Μέτριες και Δύσκολες.

Αυτές οι γνώσεις εξετάζονται στον υπολογιστή με τη μορφή ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών.

Για να πάρει το πιστοποιητικό ο υποψήφιος θα πρέπει να επιτύχει στην εξεταστική διαδικασία πιστοποίησης, με ποσοστό επιτυχίας 70%, στο σύνολο των ενοτήτων. Επισημαίνεται πως σε περίπτωση αποτυχίας, ο κάθε υποψήφιος έχει δικαίωμα επανάληψης της εξεταστικής διαδικασίας.

Εξέταση σε Εξεταστικό Κέντρο: Στις περιπτώσεις υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, **όπως κάποιες από αυτές αναφέρονται στο Ν.3699/2008 (ΦΕΚ 199Α)**, η εξέταση διεξάγεται κατά περίπτωση όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει:

1. Να ενημερώσει έγκαιρα το εξεταστικό κέντρο, προκειμένου να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες προμήθειας του ειδικού εξοπλισμού που ενδεχομένως χρειαστεί, για τον δεύτερο επιτηρητή που θα πρέπει να ορισθεί, καθώς και για την εύρεση ή τον ορισμό του κατάλληλου ατόμου που θα λειτουργήσει ως βοηθός/γραφέας, ο οποίος δεν θα πρέπει να συμμετείχε σε οποιαδήποτε πιθανή εκπαιδευτική διαδικασία με τον υποψήφιο.
2. Να προσκομίσει βεβαίωση που χορηγείται με γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής ή από Κρατικό Νοσηλευτικό Ίδρυμα ή από το αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο, στην οποία πρέπει να αναγράφεται η πάθηση.

Συγκεκριμένα οι «εξεταζόμενοι»:

- α. που έχουν σοβαρά προβλήματα ακοής (κωφοί, βαρήκοοι) σε ποσοστό 67% και πάνω εξετάζονται κανονικά με την παρουσία ατόμου που γνωρίζει τη νοηματική μέθοδο για την παροχή οδηγιών και διευκρινήσεων προς τον εξεταζόμενο.
 - β. που έχουν αδυναμία αντίληψης των χρωμάτων, όλες οι ερωτήσεις που αφορούν σε χρώματα, αναφέρονται και ονομαστικά στο ζητούμενο χρώμα. Για την ορθή απάντηση στην αντίστοιχη ερώτηση οι εξεταζόμενοι επιτρέπεται να χρησιμοποιήσουν τις ετικέτες των χρωμάτων που εμφανίζονται στα αντίστοιχα μενού.
- γ.1 που είναι τυφλοί, σύμφωνα με το ν.958/79 (ΦΕΚ 191 Α) ή έχουν ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67% ή είναι αμβλύωπες με ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67%, ή
 - γ.2 έχουν κινητική αναπηρία τουλάχιστον 67% μόνιμη ή προσωρινή που συνδέεται με τα άνω άκρα, ή
 - γ.3 πάσχουν από σπαστικότητα των άνω άκρων, ή
 - γ.4 πάσχουν από κάταγμα ή άλλη προσωρινή βλάβη των άνω άκρων που καθιστά αδύνατη τη χρήση τους για γραφή, ή
 - γ.5 παρουσιάζουν ειδικές μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία και

γ.6 παρουσιάζουν το φάσμα αυτισμού,

εξετάζονται με τη βοήθεια βοηθού/γραφέα. Ο βοηθός γραφέας διαβάζει τις ερωτήσεις και πληκτρολογεί τις απαντήσεις του εξεταζόμενου. Επίσης, μπορεί να δοθεί προσαύξηση 20% στον διαθέσιμο χρόνο της εξέτασης, σε περιπτώσεις που απαιτείται.

Σημείωση: Οι «εξεταζόμενοι» της περίπτωσης γ.1 αν δεν υπάρχει εγκατεστημένο ειδικό λογισμικό (Screen magnification software) μπορούν να χρησιμοποιήσουν επίσης από τα Βοηθήματα των Windows τον Μεγεθυντικό φακό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΕΑΣ ΥΛΗΣ

3.1 Αντικείμενα αξιολόγησης και κριτήρια απόδοσης

Ακολουθούν λεπτομέρειες για τις εξεταζόμενες ενότητες. Για κάθε ενότητα, προσδιορίζονται τα σχετικά Αντικείμενα αξιολόγησης για κάθε ενότητα.

Για να προετοιμαστούν πλήρως για τις εξετάσεις, οι υποψήφιοι πρέπει να μπορούν να ικανοποιήσουν όλα τα Αντικείμενα Αξιολόγησης, ενώ κατά την εξεταστική διαδικασία μπορεί να μην εξεταστούν απευθείας σε όλα τα Αντικείμενα Αξιολόγησης.

Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν βασικές γνώσεις χειρισμού του πληκτρολογίου και του ποιντικού του υπολογιστή, καθώς η εξεταστική διαδικασία διεξάγεται με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Σημαντική σημείωση: Όπως περιγράφεται στην αρχή των ξεχωριστών ενοτήτων, από τους υποψηφίους ζητείται να γνωρίζουν όλα τα αντικείμενα αξιολόγησης της εξεταστέας ύλης, προκειμένου να αξιολογηθούν σε μία εξεταστική ώρα, στις ενότητες εφαρμογής.

3.2 Περιεχόμενα εξεταστέας ύλης

Ενότητα 1^η: Οικονομικός προγραμματισμός και διαχείριση ταμειακών ροών

Σκοπός της ενότητας είναι η εισαγωγή στις βασικές έννοιες της ανάλυσης εσόδων και εξόδων, σε βασικές στρατηγικές του οικονομικού προγραμματισμού και με ποιον τρόπο αντιμετωπίζουμε την έννοια του χρήματος.

Αντικείμενα Αξιολόγησης
1.1 Ανάλυση εσόδων και εξόδων
1.2 Η στρατηγική 50-30-20
1.3 Δημιουργία ταμείου έκτακτης ανάγκης
1.4 Ψυχολογία του χρήματος

Ενότητα 2^η: Τραπεζικά προϊόντα και διαχείριση χρέους

Σκοπός της ενότητας είναι η εξοικείωση με τους μηχανισμούς λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και τα εργαλεία δανεισμού, ως εργαλεία ορθολογικής λήψης αποφάσεων πίστωσης, την αποφυγή της υπερχρέωσης και η διασφάλιση της μακροπρόθεσμης χρηματοοικονομικής υγείας.

Αντικείμενα αξιολόγησης
2.1 Κατανόηση επιτοκίων
2.2 Πιστωτικές κάρτες και δάνεια
2.3 Μέθοδοι αποπληρωμής χρεών
2.4 Πιστωτική διαβάθμιση (credit score)

Ενότητα 3^η: Επενδύσεις και μακροπρόθεσμη ανάλυση

Σκοπός της ενότητας είναι η εισαγωγή στις αρχές των επενδύσεων και της μακροπρόθεσμης χρηματοοικονομικής ανάλυσης, με μηχανισμούς δημιουργίας και διατήρησης του πλούτου. Την εξέταση της μαθηματικής δυναμικής του ανατοκισμού, των βασικών επενδυτικών κατηγοριών και της σχέσης μεταξύ ρίσκου και διασποράς.

Αντικείμενα αξιολόγησης	
3.1	Η δύναμη του ανατοκισμού
3.2	Βασικές επενδυτικές κατηγορίες
3.3	Ρίσκο και διασπορά
3.4	Πληθωρισμός

Ενότητα 4^η: Φορολογική και ψηφιακή οικονομία

Σκοπός της ενότητας είναι η σφαιρική κατανόηση του σύγχρονου φορολογικού, συνταξιοδοτικού και ψηφιακού περιβάλλοντος. Τις φορολογικές υποχρεώσεις, τις αρχές του ατομικού συνταξιοδοτικού προγραμματισμού και των καινοτομιών του FinTech.

Αντικείμενα αξιολόγησης	
4.1	Βασικές φορολογικές έννοιες
4.2	Συνταξιοδοτικός σχεδιασμός
4.3	Digital banking & fintech
4.4	Προστασία από απάτες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. (2025). *Οδηγός φορολογουμένων*. <https://www.aade.gr>

Τράπεζα της Ελλάδος. (2024). *Ετήσια Έκθεση του Διοικητή*. <https://www.bankofgreece.gr>

Ελληνική Ένωση Τραπεζών. (2024). *Οδηγοί τραπεζικών συναλλαγών και χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης*. <https://www.hba.gr>

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. (2025). *Οδηγοί οικονομικής πολιτικής και φορολογίας*. <https://www.minfin.gov.gr>

Ελληνική Στατιστική Αρχή. (2025). *Στατιστικά στοιχεία οικονομίας*. <https://www.statistics.gr>

Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. (2025). *Οδηγός φορολογουμένων*.

Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. (2024). *Οδηγός επενδυτή*.

Ξένες Πηγές

Atkinson, A., & Messy, F. A. (2012). *Measuring financial literacy: Results of the OECD / International Network on Financial Education (INFE) pilot study*. OECD Publishing.

Bodie, Z., Kane, A., & Marcus, A. J. (2021). *Investments* (12th ed.). McGraw-Hill Education.

Gitman, L. J., Joehnk, M. D., & Billingsley, R. S. (2022). *Personal financial planning* (15th ed.). Cengage Learning.

Kahneman, D. (2011). *Thinking, fast and slow*. Farrar, Straus and Giroux.

Madura, J. (2021). *Personal finance* (7th ed.). Pearson.

Mankiw, N. G. (2021). *Principles of economics* (9th ed.). Cengage Learning.

OECD. (2020). *OECD/INFE 2020 international survey of adult financial literacy*. OECD Publishing.

OECD. (2023). *OECD economic outlook*. OECD Publishing.

Ross, S. A., Westerfield, R. W., Jordan, B. D., Lim, J., & Tan, R. (2022). *Fundamentals of corporate finance* (13th ed.). McGraw-Hill.

Tversky, A., & Kahneman, D. (1974). Judgment under uncertainty: Heuristics and biases. *Science*, 185(4157), 1124–1131.

Bernstein, P. L. (1998). *Against the gods*. John Wiley & Sons.

Damodaran, A. (2012). *Investment valuation* (3rd ed.). John Wiley & Sons.

Fabozzi, F. J. (2021). *Bond markets, analysis, and strategies* (10th ed.). Pearson.

Garman, E. T., & Forgue, R. E. (2021). *Personal finance* (15th ed.). Cengage Learning.

Mishkin, F. S. (2022). *The economics of money, banking, and financial markets* (13th ed.). Pearson.

Nofsinger, J. R. (2022). *The psychology of investing* (7th ed.). Routledge.

Reilly, F. K., & Brown, K. C. (2019). *Investment analysis and portfolio management* (11th ed.). Cengage Learning.

World Bank. (2022). *Global Findex Database 2021*. World Bank.

European Central Bank. (2024). *Annual Report 2023*.

International Monetary Fund. (2024). *Global Financial Stability Report*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Ο παρακάτω πίνακας περιέχει το ιστορικό αναθεωρήσεων του παρόντος Syllabus.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΧΟΛΙΑ